

Наталія Колесник

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

<https://orcid.org/0000-0002-4056-6653>

nkolesnyk@yahoo.pl

ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ УЧЕНИХ – НОВИЙ НАПРЯМ У СЛОВ'ЯНСЬКІЙ ОНОМАСТИЦІ

Рецензія на: Алексей Скляренко, Ольга Скляренко, *Типологическая ономастика: В 5-ти кн., Кн. 5. Ономастические этюды: Мифология сквозь призму ономастики*, Астропринт, Одесса 2018, 560 сс.

У працях з теоретичної ономастики типологічний аспект віддавна фігурує як один із найважливіших напрямів дослідження онімів. Однак, очевидно, його повноцінна реалізація потребувала накопичення солідного фактажу, появи теоретичних та лексикографічних праць у межах не однієї і навіть не групи споріднених мов, а значно більшого обширу лінгвальних систем. Тривалий час українська ономастика, попри серйозні здобутки, окрім спорадичних зіставних досліджень онімних явищ у різних мовах із метою їх класифікації, не мала системних, узагальнювальних праць, присвячених типології власних назв. Знаково, що в українській ономастиці з'явилося ґрунтовне дослідження представників однієї з найстаріших в Україні Одеської ономастичної школи Олексія та Ольги Скляренків *Типологічна ономастика* в 5-ти книгах, «аналогій якій, за висловлюванням відомого ономаста В. Лучика, у слов'янській ономастиці немає», і яка «займе вагоме місце в науковому світі і стане в один ряд з 2-томною енциклопедією *Słowiańska onomastyka*» (Лучик, 2014, с. 89).

Остання з п'яти книг монографії *Ономастичні етюди: міфологія крізь призму ономастики* побачила світ 2018 року в серії «Бібліотека української ономастики». Уперше в українській лінгвістиці міфологічну лексику розглянуто в такому розмаїтті мов та культур, описано й зіставлено їхні подібні як лінгвальні, так і екстралінгвальні категорії, зроблено спробу з'ясувати місце останніх в онімному просторі, увиразнено численні оніми універсалії.

Книга складається з чотирьох частин, кожна з яких чітко структурована. Автори монографії пропонують нашій увазі величезний фактаж, тисячі досі невідомих українському читачеві фактів онімної номінації з різних мов світу. Завдяки їхній самовідданій праці, український дослідник отримує доступ до унікальної інформації про найменування богів, божеств, героїв, титанів, демонічних персонажів, надприродних істот, по суті, звідусіль: Європи, Азії, Америки та інших частин світу.

Основній частині передує розлогий вступ *Пролегомени*, присвячений розглядові певних засадничих моментів дослідження: ролі ономастики в релігії та міфології і зв'язку останніх між собою; впливу географічних, кліматичних, соціально-економічних та соціально-культурних чинників, а також мовної інтерференції на міфологію і, відповідно, міфонімію; значенню особливостей національного світосприйняття, а також зв'язку мови й мислення в міфонімії. Проведений аналіз дає змогу сформулювати на завершення вступної частини тезу, яку самі автори вважають основною для типологічного зіставлення різних міфоніміїчних систем, а саме: про існування єдиної загальнолюдської міфології, яка представлена в численних конкретних міфологіях, подібно до того, як єдина людська мова реалізується в численних національних мовах.

Перша частина *Міфонімна семасіологія* складається з двох розділів: перший присвячено проблемі лексичного значення міфонімів, другий – питанням полісемії, омонімії, синонімії та антонімії в міфонімії. Обидва розділи торкаються «дражливих» в ономастиці проблем. Не з усіма твердженнями дослідників можна беззастережно погодитися, але кожна з висунутих ними тез обґрунтована і достатньо обстоювана в межах рецензованого дослідження.

Заслугує на увагу запропонований Олексієм та Ольгою Скляренками принцип амбівалентності, який дає змогу по-новому подивитися на проблему лексичного значення онімів, зокрема міфонімів. Подібна позиція задекларована в працях багатьох ономастів, зокрема чеського лінгвіста, теоретика ономастики Р. Шрамека, який порушував проблему відсутності чіткої межі між загальними і власними назвами в книзі 1999 року *Вступ до загальної ономастики* та запропонував вважати онімною універсалією існування доволі широкої перехідної смуги між цими різновидами лексики, що цілком відповідає обстоюваному в монографії одеських дослідників принципу онімної градації. На підтвердження своєї позиції вчені наводять різномовний матеріал, який яскраво демонструє існування діалектичної єдності *апелятивність/пропріальність*. Цікавим також видається міркування про структуру міфонімії не як поля, а у вигляді піраміди. Свого часу, коли йшлося про структуру фольклоронімії, до складу якої як її органічна й облігаторна частина входить і міфонімія, ми, обираючи між термінами *поле* і *простір*, теж перший із них відкинули як неприйнятний. По-перше, на відміну від російської ономастики, у котрій прийнятним є тлумачення поля як ча-

стини онімного простору, яка включає оніми певного класу, в українській лінгвістиці усталилося бачення поля як частини онімного простору, яка включає оніми конкретних моделей і типів (як в усіх слов'янських ономастиках, окрім російської). По-друге, в ономастиці цей термін, з огляду на специфіку семантики власних назв, є недоречним, поняття *поле* не може стати заміником такої категоризації хоча б тому, що семантичні поля Й. Тріра, які стали зразком для наведеного вище поняття, ґрунтуються на поетапному лексично-семантичному поєднанні слів через їх поняттєве значення, яке (й у синонімів) не завжди збігається. Отож услід за Р. Шрамеком вважаємо, що «з огляду на конкретність пропріального значення кожної власної назви, така поступовість у пропріальній семантиці неможлива» (див. Šrámek, 1999, с. 155).

Єдине, з чим не можемо беззастережно погодитися, – це твердження про те, що одним із принципів побудови міфонімної піраміди є відмінність міфонімів у пропріальному плані, а саме їх *віддаленість* [виділення наше – Н. К.] від загальної назви чи словосполучення, які стали вихідним (початковим простором для побудови міфонімної піраміди). По-перше, на співзалежність апелятивів та онімів немає загальноприйнятого погляду. Так, один із метрів Одеської ономастичної школи Ю. Карпенко неодноразово в публікаціях різних років висловлював думку про можливу первісність виникнення принаймні частини власних назв; про початкове нерозрізнення назв на оніми й апелятиви, існування синкретичних сакральних назв. Чітко висловила власну позицію щодо співвідношення *загальна назва / власна назва* на початковому етапі розвитку мови інший представник одеської школи О. Карпенко: на її думку, «загальна назва потребує абстрагування, до якого ще треба дорости». Отож у процесі виникнення мови назви сприймали, передусім, як власні: так зрозуміліше, конкретніше, тобто первісно вони були принципово онімними (Карпенко, 2006, с. 294). В. Топоров має інший погляд на проблему співвідношення *апелятив/онім*. Метафорично, але дуже точно вчений описав механізм біфуркації, тобто роздвоєння давнього слова: з одного боку,

щось втілюється в слово, в апелятив, з іншого – із загальної маси викристалізовується власна назва. У першому випадку сам смисл виступає на поверхні, тобто є на виду, у другому – він наче відступає у темряву, у таємницю, які, власне, й зберігають презумпцію осмисленості та надію на її реалізацію – на відкриття прихованого смислу (Топоров, 2001, с. 63).

По-друге, постання щонайменше слов'янської міфології тривало тисячоліття, упродовж цього часу суспільно-історичні, культурні умови існування народів-творців міфонімії зазнавали суттєвих змін, давні вірування наших предків, на думку культурологів, еволюціонували від фетишизму, тотемізму, анімізму, первісної магії через демоністичне до віри в богів. І якщо творення назв персоніфікованих явищ природи можна

пов'язати передовсім з їхніми апелятивними назвами, то началом творення вищих божеств, на думку М. Худаша, був культ духів предків. Учений вважає, що з ними органічно пов'язане походження праслов'янських язичницьких божеств, а отже, і їхніх імен, причому як головних божеств, так і другорядних (Худаш, 2012, с. 180).

У главі шостій першої частини, розглядаючи проблему семантики міфонімів, у главі сьомій – взаємодії онімного і лексичного значення міфонімів, у главі восьмій – промовисті теоніми екзотичних народів, дослідники наводять низку спостережень, які, на нашу думку, формують підвалини подібних студій:

- На с. 118 зауважено про те, що назви багатьох давніх божеств і духів можна інтерпретувати і як загальні, і як власні назви, що цілком відповідає сучасному баченню проблеми. Це властиво релігійним уявленням різних етносів світу і має типологічний характер. Насамкінець автори називають цю властивість міфонімів «онімною парадоксальністю», хоча, думаємо, з огляду на її типологічність, йдеться радше про онімну універсалію.
- Розмірковуючи над питанням етимологізації міфонімів, учені слушно застерігають від помилок «кабінетної міфології» (подібні застереження в працях новітньої доби висловлював і М. Худаш (див. Худаш, 2012)), а також небезпідставно наголошують на тому, що, зазвичай, у поле зору науковців потрапляє вузьке коло міфонімів, витворених у межах передовсім європейської культури; поза увагою залишаються міфічні назви, які функціонують у культурі екзотичних народів, з-поміж яких чимало, на противагу європейським міфонімам, немотивованих назв.
- Важливими є також зауваги про динамічність семантики власної назви та про вплив її внутрішньої форми на образ самого персонажа і загалом складний взаємовплив значення лексеми та денотата, якого вона позначає.

Наступні глави аналізованої частини стосуються питань взаємодії та взаємовпливу граматичних категорій і міфонімів: глави дев'ята і десята присвячені проблемам взаємодії граматичного значення роду та граматичного значення числа і лексичної семантики міфонімів; у главі одинадцятій проаналізовано категорії подвійного числа міфонімів, а саме назви богів-близнюків, близнюків-подружжя, двоєдиних божеств та назв парних божеств.

Усі наведені положення цієї частини монографії супроводжує переконливий аналіз багатого фактажу і лише окремі приклади потребують, на нашу думку, уточнення або доповнення. Так, на с. 95 лексему *небо*, яку виводять із спільноіндоєвропейського **nebh*, потрактовано як «русское», хоча вона є принаймні спільнослов'янською. На с. 114 наведено цікавий факт про називання в балійській та індуїстській міфоло-

гіях усіх другорядних богів «девами». Шкода, що це спостереження не дістало продовження на слов'янському, зокрема українському матеріалі (див. праці І. Огієнка, В. Скуратівського, В. Войтовича, М. Худаша та ін.). М. Худаш, зокрема, наполягає на тому, що в усіх відомих сьогодні давньоруських пам'ятках назви *Дивия*, *Дива*, *дива*, *дева* вжиті в апелятивному значенні «богиня», а варіант *Дива* ще й як синонім імені жіночого божества *Мокоша* (Худаш, 2012, с. 394).

Розділ другий першої частини, як ми вже згадували, присвячений полісемії, омонімії, синонімії та антонімії в міфонімному просторі. Учені, оперуючи багатьма науковими й енциклопедичними працями (шкода, що українських видань залучено обмаль, зокрема, немає в списку цитованих праць ані енциклопедії О. Селіванової *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*, див. Селіванова, 2006, ані енциклопедії *Українська мова*, див. Русанівський та ін., 2004), розглядають згадані лінгвістичні універсалії щодо їх трактування з позицій ономастики: чи властива теонімам полісемія; онімна омонімія як один із виявів системної організації номінативних одиниць мови, зокрема пропріальної сфери мови, та її різновиди: інтра-, тезо-інтра-, екстра-, інтерлінгвальна міфонімна омонімії; проблема синонімічності та варіативності міфонімії; міфонімна парадигма антонімів як теонімна універсалія. Сміливо торкаючись дискусійної проблеми синонімії в ономастиці, дослідники наголошують на кількох принципових моментах, а саме: на потребі коригувати поняття синонімічності в межах щонайменше кожного з онімних розрядів; дослідники переконані, що наявність синонімії може свідчити як про молодість, так і про давність онімійної системи; суть теоніма, на їхню думку, його властивість актуалізовувати лише одну із властивостей денотата, стає благодатним ґрунтом для теонімної синонімії; будь-яке означення до теоніма, серед яких вирізняють тимчасові і постійні, є синонімом до вихідної лексеми, а постійні означення здатні ставати новими синонімами тощо. У зв'язку з останньою тезою варто згадати О. Потєбню, який, вивчаючи особливості розвитку лексичного значення, зауважив, що постійні епітети виконують функцію збереження, відновлення дедалі менш зрозумілого власне первісного значення слова, якого вони стосуються (Потєбня, 2000, с. 5). Усі згадані вище проблеми не раз потрапляли в поле зору вітчизняних ономастів, але в аналізованій праці Олексія та Ольги Склярєнків вони нарешті описані системно.

Як і в попередній частині книги, досліджувані явища розглянуто в широкому мовному аспекті, здійснено цікаві, глибокі коментарі щодо особливостей тієї чи тієї онімійної системи, особливостей її виникнення та функціонування. Шкода лише, що, наводячи варіанти до теоніма *Марена*, дослідники не скористалися працею М. Худаша – тоді б список варіантів був би довшим щонайменше на 9 позицій. Дискусійною, на нашу думку, є виділена науковцями група екстраміфонічних омонімів, до яких віднесено корелятивні пари *апелятив/онім*. Особливо викликає

сумніви з-поміж них різновид екстратеонімної омонімії, коли «від міфоніма (теоніма) утворено апелятив», як-от: у давньоіндійській міфології від теоніма, який називав божество *Пурамдхі* (воно символізувало повноту дарів, щедрість, виконання бажань), було утворено загальну назву зі значенням «плодовитої жінки» (сс. 176–177). Подібне явище в українській ономастиці покваліфіковане як конотонімізація, тобто переосмислення добре відомої в певному соціумі власної назви, унаслідок чого та набуває поняттєвих співзначень, збагачуючи засоби образної номінації (див. Лукаш, 2011).

Частина друга рецензованої книги присвячена проблемам міфонімної ономасіології: синекдоху, метонімію, метафору, гіперболу, оксюморон, літоту, демінутиви, евфемізми і дисфемізми та інші засоби вираження значення проаналізовано як способи міфономінації. Йдеться про найрізноманітніші когнітивно-номінативні процеси в різних народів, не обійдено увагою зокрема й народну етимологію як креативно-ономастичну діяльність, яку дослідники справедливо «виправдовують» усупереч прийнятому в ономастиці позначенню її як неправдивої, хибної етимології і вважають, з чим ми цілком погоджуємося, цікавим полем для дослідження переосмислення власних назв як універсально-світового джерела, що може стати окремою галуззю наукового пізнання мови та її онімії (с. 371). Наведені Олексієм та Ольгою Склярєнками приклади особливостей етимологізування в різних народів переконливо свідчать про небезпідставність цього твердження. Взято також до уваги проблеми випадковості (акцидентності) появи міфонімів, їх етимологічного різночитання, популярну давньогрецьку теорію походження релігії зі звичайного вшанування царів, так званий евгемеризм. До речі, М. Худаш у своїй останній праці *Походження імен та релігійно-міфологічні функції давньоруських і спільнослов'янських язичницьких божеств* (Худаш, 2012) чимало слов'янських міфонімів пояснює саме з цих позицій евгемеризму. Розглянуто в рецензованій праці також поняття міфонімної іррадіації як способу творення онімного простору певного об'єкта номінації. Усе сказане вище свідчить, що науковці в пропонованій монографії не лише уточнюють відомі в науці позиції, але й дають власне бачення певної наукової ідеї. Наведені ж ними міжмовні, міжкультурні паралелі, безперечно, полегшать працю іншим дослідникам.

Однак мусимо відзначити, що деякі положення та подекуди ілюстративний матеріал непереконливі. Так, глава п'ята присвячена аналізу міфонімної синекдоху, що деонімізує, але, по суті, йдеться про відоме, добре обґрунтоване й широко опрацьоване в українській ономастиці явище (про що вже йшлося вище) – конотонімізацію, вживання онімів як вторинних референтних називань (див. праці Г. Лукаш, Є. Отіна та ін.). Деякі тлумачення міфонімів потребують уточнення і зумовлені некритичним або недостатнім використанням праць з етнокультурології та етнолінгвістики. Наприклад, коли йдеться про *Велеса*, *Ірій*, а також про *Лелю*, *Зюзю*, *Дію-Дівію* в третій частині книги, тобто міфоніми,

які й досі не мають загальноприйнятого тлумачення, варто залучати праці не лише російських, хоча й дуже авторитетних дослідників, але й українських та ширше – слов'янських.

Третя частина книги має назву *Міфонімна фонологія* і є значно меншою за попередні частини (усього 45 сторінок), але, як нам видається, доволі ваговою. З перших же рядків автори декларують, що міфонімна фонологія заслуговує на статус нового розділу мовознавства і її не варто розглядати в межах загальноприйнятих концепцій. З приводу останнього твердження вчені наводять кілька переконливих аргументів, як-от:

- Лише в міфоніmnній фонології може бути розглянута заміна звуків під час ритуалу, що є відхиленням від узуальної. І в кожному конкретному випадку ця заміна має свої, інколи доволі несподівані причини.
- Випадковий збіг міфоніма з іншим словом може призвести до його табування або навіть спричинити появу певних заборон у житті етносу. Наприклад, одне з племен Філіппінських островів не вживає в їжу м'ясо свиней, павичів і мавп, і навіть деяких видів риб, бо їх назви були співзвучні слову, яке приписувало м'ясу погані властивості (с. 419).
- Звучання міфоніма здатне впливати на саму релігію (на структуру конкретної міфонімії): незвучні, непривабливі назви домінують у негативних персонажів; звукове зближення онімів могло призводити до ототожнення їхніх денотатів; фонетична близькість міфонімів могла бути причиною відповідного групування їхніх носіїв і навіть функціонального зближення. Звучання пропрії, безперечно, має вплив на слухача, але звукова семантика міфонімів, на жаль, поки що зовсім не вивчена, хоча наявність мотиваційного зв'язку між суттю міфічного персонажа і звучанням його імені цілком вірогідна. Актуальною для міфонімії є проблема звукосимволізму, а питання звуконаслідувальної онімії можна розглядати як окремий сектор міфоніmnної фонології. Йдеться також про важливість атомарного вивчення кожного міфоніма, особливо тих, які постали з несамостійних частин мови, рефренів тощо. Наведені дослідниками міркування про звукопис міфонімів та анаграми, звукову імітацію провідного слова-теми міфологічного тексту, приклади з давніх традицій переконують, що це досі не досліджене поле ономастичних студій становить благодатний ґрунт для типологічних досліджень.

Далі у третій частині книги розглянуто дуже давній принцип побудови міфологічного тексту – звукові ігри навколо власної назви, міфоніmnні каламбури, різноманітні засоби звукопису (алітерації, анаграми, етимологічні фігури тощо), гру слів, каламбури, які в сучасних дослідженнях міфонімії не завжди взято до уваги. Як переконливо

доводять Олексій та Ольга Скляренки, усі вони використані для створення сакральних текстів, для яких характерні глибокий, іноді незрозумілий для непосвячених зміст, багаторівневність, здатність приховувати в собі великий творчий потенціал.

Зіставляючи зокрема єгипетський, китайський, японський, індуїстський, хетський, грузинський, абхазський, якутський, шумеро-акадський, полінезійський, слов'янський матеріали, а також факти з міфологій аборигенів Південної та Північної Америк, острова Пасхи, учені змогли аргументовано, переконливо потрактувати редуплікацію як міфотворчий засіб, властивий людству з давніх-давен, а також могутній засіб фонологічного впливу. Розглянуто в цій частині ритмічні й фонетичні повтори в міфонімії (хоча, за спостереженнями Скляренків, вони не належать до уживаних) як засоби збільшення психологічного впливу. На думку дослідників, останні дуже різняться в різних мовах, що можна пояснити особливостями звукового складу мови, номінативними традиціями і т. ін.

Логічним завершенням книги можна вважати четверту частину, присвячену назвам тварин (проаналізовано понад 20 одиниць), оскільки значну частину міфонімів утворено саме від них. Наведені вченими матеріали є цінним джерелом для подальших студій, адже кожна частина, така собі своєрідна словникова стаття, присвячена певній тварині, містить інформацію з найрізноманітніших джерел, більшість з яких є англо-, франко-, італо-, німецькомовними. Наприклад, про семантему *вовк* (а це лише пів сторінки тексту!) йдеться в єгипетській, скандинавській, східнослов'янській, грецькій, башкирській міфологіях.

На жаль, книга не має загальних висновкових положень, у кінці першої та другої частин теж бракує узагальнень, які б систематизували проведені дослідження.

Рецензована праця, виконана в методологічному відношенні на стикові двох гуманітарних наук: лінгвістики й міфології, є цікавим дослідженням міфонімії з позицій зіставного аналізу і, безперечно, актуальна для студій з ономастики, теолінгвістики, лінгвокультурології, етнолінгвістики, зіставного та типологічного мовознавства тощо. Як засвідчив проведений аналіз, цікаві онімні факти, розпорошені по різних онімних системах, залишаються лінгвістичними «цікавинками», репрезентантами, хай іноді й приголомшливими, певної національної культури, а от зібрані воедино, як у випадку дослідження одеських учених, досягнені на надійному методико-теоретичному фундаменті, розглянуті системно як цілісність, вони стають джерелом обґрунтованих наукових закономірностей, теорій і гіпотез.

Сподіваємося, що незабаром побачить світ як україномовна (доповнена аналізом праць українських авторів та прикладами з них), так і англomовна версія книги, що популяризуватимуть як подвижницьку працю Олексія та Ольги Скляренків, так і здобутки сучасної української лінгвістики, зокрема ономастики.

БІБЛІОГРАФІЯ

- Карпенко, О. Ю. (2006). *Проблеми когнітивної ономастики: Монографія*. Астропринт.
- Лукаш, Г. П. (2011). *Актуальні питання української конотоніміки: Монографія*. Промінь.
- Лучик, В. (2014). Скляренко О., Скляренко О., *Типологічна ономастика: У 5 кн., Кн. 2: Ономастичний словотвір у типологічному ракурсі*, Одеса : Астропринт, 2013. – Кн. 2. – 408 с. [Review of the book]. *Мовознавство*, 2014(3), 89–92.
- Потебня, А. А. (2000). *Символ и миф в народной культуре*. Лабиринт.
- Русанівський, В. М., Тараненко, О. О., et al. (Eds.). (2004). *Українська мова: Енциклопедія* (2nd ed.). Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана.
- Селіванова, О. (2006). *Сучасна лінгвістика: Термінологічна енциклопедія*. Довкілля-К.
- Топоров, В. Н. (2001). Две заметки из области ономастологии. In Т. М. Николаева, С. М. Толстая, & Т. В. Цивьян (Eds.), *Имя: внутренняя структура, семантическая аура, контекст: Тезисы международной научной конференции* (Pt. 1, pp. 61–91). Институт славяноведения Российской академии наук.
- Худаш, М. (2012). *Походження імен та релігійно-міфологічні функції давньоруських і спільнослов'янських язичницьких божеств: Монографія*. Інститут народознавства НАНУ.
- Šrámek, R. (1999). *Úvod do obecné onomastiky*. Masarykova univerzita.

BIBLIOGRAPHY (TRANSLITERATION)

- Karpenko, O. I. (2006). *Problemy kognityvnoi onomastyky: Monohrafiia*. Astroprynt.
- Khudash, M. (2012). *Pokhodzhennia imen ta relihiino-mifolohichni funktsii davn'orus'kykh i spil'noslov'ians'kykh iazychnyts'kykh bozhestv: Monohrafiia*. Instytut narodoznavstva NANU.
- Luchyk, V. (2014). Skliarenko O., Skliarenko O., *Typolohiczna onomastyka: U 5 kn., Kn. 2. Onomastychnyi slovtovir u typolohichnomu rakursi*, Odesa : Astroprynt, 2013. – Kn. 2. – 408 s. [Review of the book]. *Movoznavstvo*, 2014(3), 89–92.
- Lukash, H. P. (2011). *Aktual'ni pytannia ukraïns'koï konotomiky: Monohrafiia*. Promin'.
- Potebnia, A. A. (2000). *Simvol i mif v narodnoi kul'ture*. Labirint.
- Rusaniv's'kyi, V. M., Taranenka, O. O., et al. (Eds.). (2004). *Ukraïns'ka mova: Entsyklopediia* (2nd ed.). Vydavnytstvo "Ukraïns'ka entsyklopediia" im. M. P. Bazhana.
- Selivanova, O. (2006). *Suchasna linhvistyka: Terminolohichna entsyklopediia*. Dovkylia-K.
- Šrámek, R. (1999). *Úvod do obecné onomastiky*. Masarykova univerzita.
- Toporov, V. N. (2001). Dve zametki iz oblasti onomatologii. In T. M. Nikolaeva, S. M. Tolstaia, & T. V. Tsyv'ian (Eds.), *Imia: vnutrenniaia struktura, semanticheskaia aura, kontekst: Tezisy mezhdunarodnoi nauchnoi konferentsii* (Pt. 1, pp. 61–91). Institut slavianovedeniia Rossiiskoi akademii nauk.

Research by Ukrainian Scholars as a New Direction in Slavic Onomastics

Summary

This article reviews the volume *Onomastic Studies: Mythology in the Light of Onomastics*, which is the last instalment of the five-part monograph *Typological Onomastics* by the Ukrainian onomatologists Oleksii and Olha Skliarenko. The series is a summarising work devoted to the typology of onymic phenomena. In this final part, the researchers examine the variety of mythological lexis in languages and cultures worldwide. The book situates itself on the border of two disciplines of the humanities: linguistics and mythological studies. The reader is offered an interesting comparative analysis of mythonyms. The volume is useful in studies in onomastics, theolinguistics, linguistic cultural studies, ethnoinguistics, comparative and typological linguistics.

Keywords: typological onomastics; mythological onomastics

Дослідження українських учених – новий напрям у слов'янській ономастиці

Резюме

Рецензована книга – остання з п'яти книг монографії Олексія та Ольги Склярєнків *Типологічна ономастика*, узагальнювальної праці, присвяченої типології онімних явищ. У цій завершальній частині одеські дослідники міфологічну лексику розглядають у світовому розмаїтті мов та культур. Рецензована праця виконана на стику двох гуманітарних наук: лінгвістики й міфології. Читачеві пропонують цікаве дослідження міфонімії з позицій зіставного аналізу. Книга, безперечно, актуальна для студій з ономастики, теолінгвістики, лінгвокультурології, етнолінгвістики, зіставного та типологічного мовознавства.

Ключові слова: типологічна ономастика; міфологічна ономастика